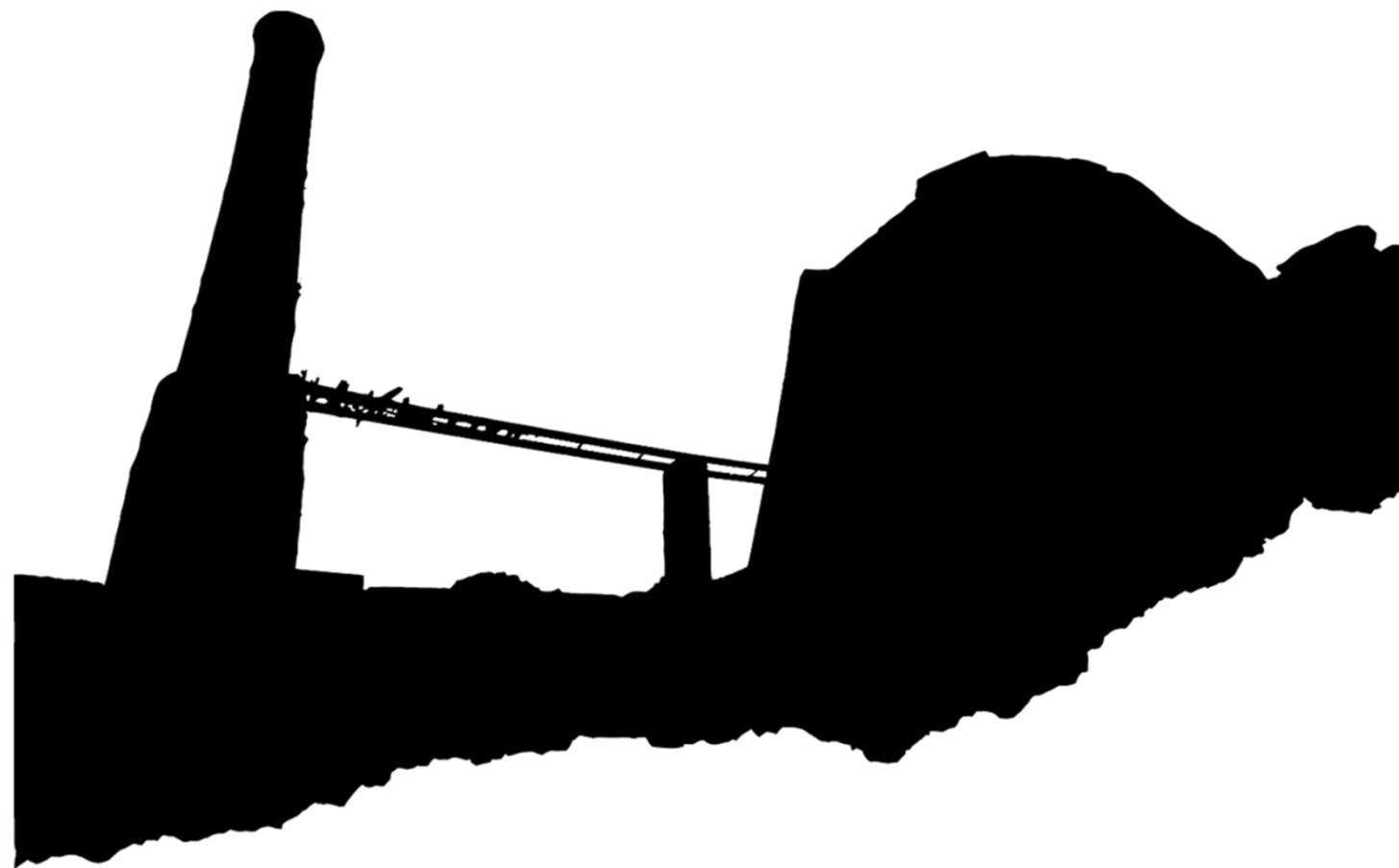

ΜΕΤΑΜΛΑΣΣΟΝΤΑΣ ΤΟ ΤΟΠΙΟ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΗΧΟΥΣ ΤΟΥ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΧΩΡΟΥ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2023

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΜΠΕΝΕΚΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ: ΒΟΖΑΝΗ Α. - ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ ΕΜ.

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ: ΜΩΡΑΪΤΗΣ Κ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

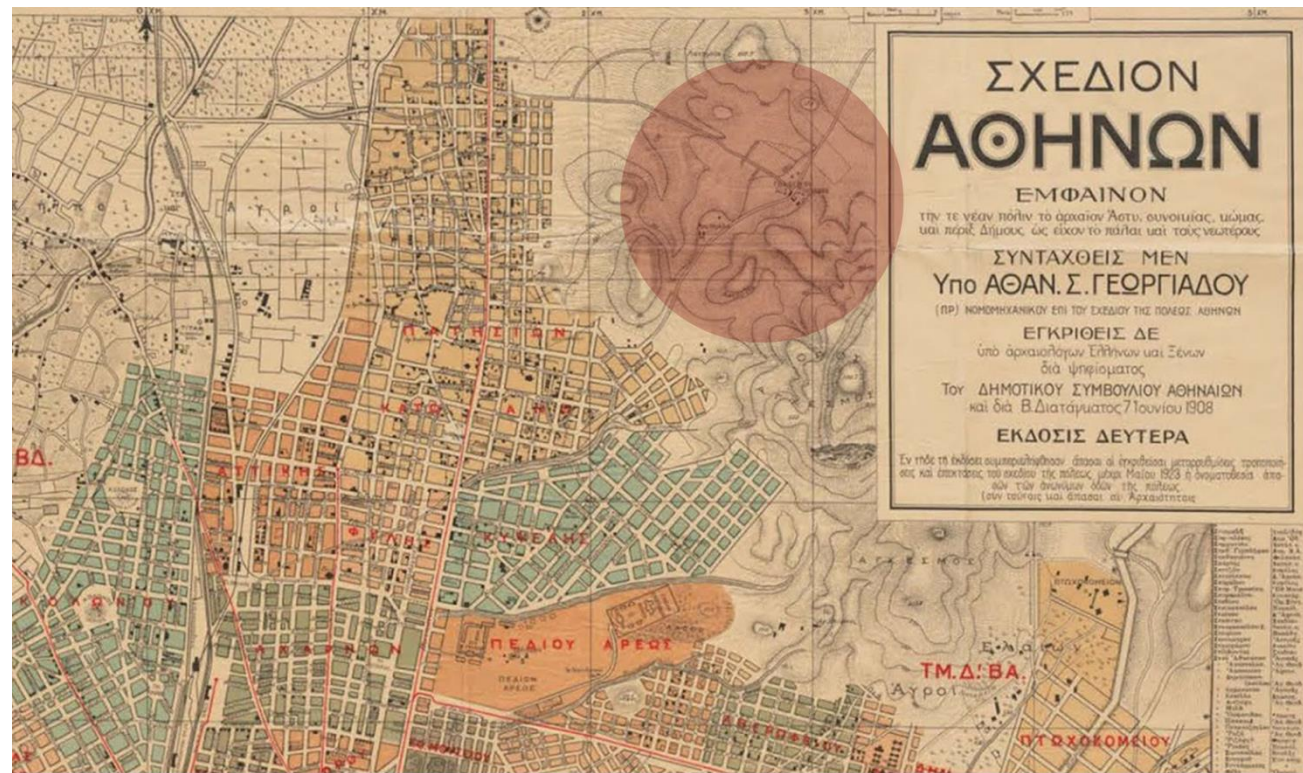
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ. 3
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	σελ. 7
ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ	σελ. 10
ΠΡΩΙΜΑ ΣΤΑΔΙΑ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ	σελ. 12
ΠΡΟΤΑΣΗ	σελ. 14
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	σελ. 30

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

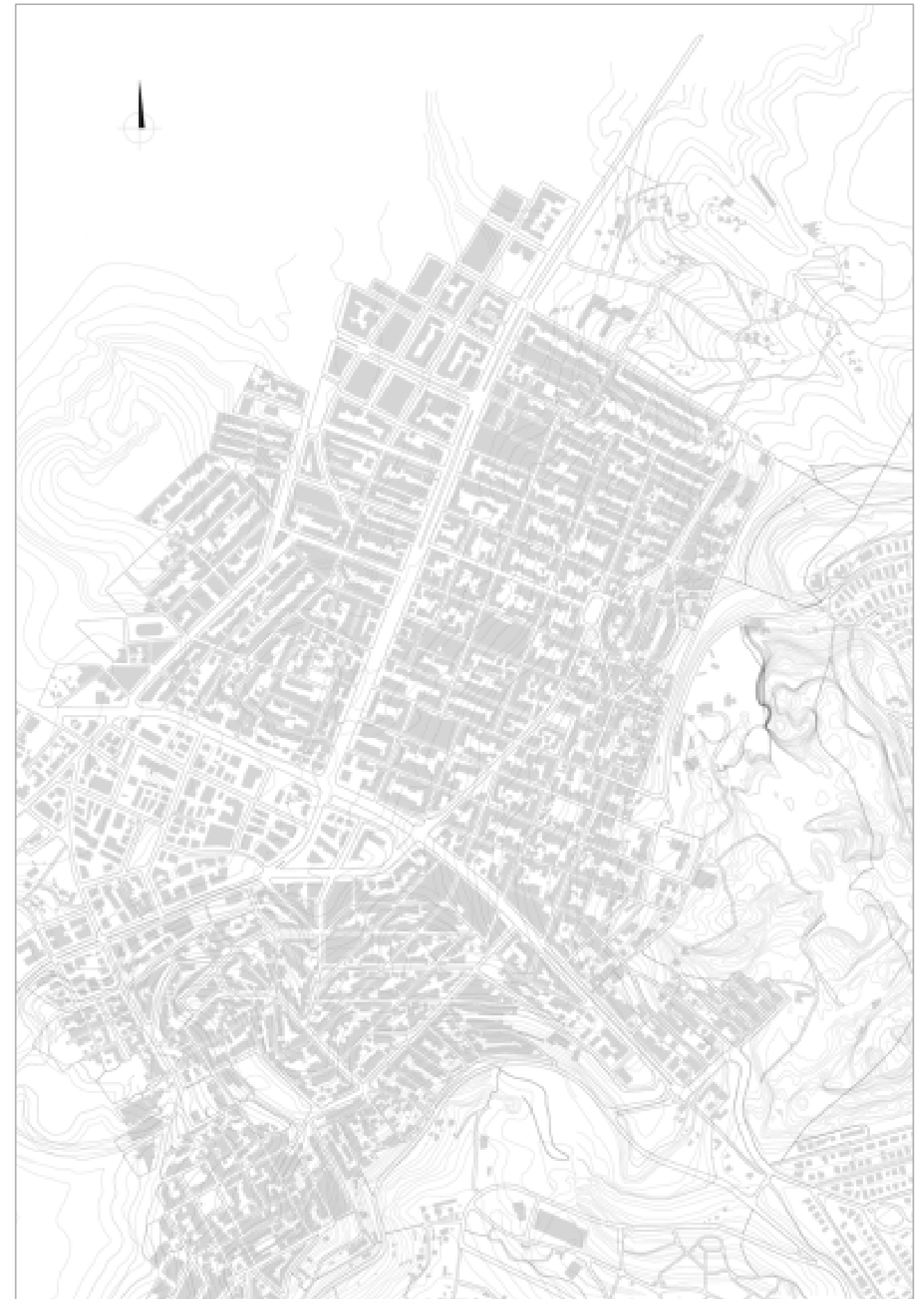
Η περιοχή μελέτης είναι τα παλιά λατομεία του Γαλατσίου, στα Τουρκοβούνια. Στόχος είναι ο σχεδιασμός ενός συναυλιακού χώρου καθώς και η δημιουργία ενός ευρύτερου πάρκου αναψυχής ώστε να γίνει ανάπλαση του εγκαταλελειμμένου αυτού χώρου και να δημιουργηθεί ένας πυρήνας αλληλεπίδρασης, πρασίνου και πολιτιστικού γίνεσθαι. Η ιδέα για τον σχεδιασμό ενός συναυλιακού χώρου προέκυψε μέσα από την Διάλεξη του 9^{ου} εξαμήνου, όπου ασχολήθηκα με την εξέλιξη των συναυλιακών χώρων στον 20^ο αιώνα.

Η περιοχή του Γαλατσίου και των Τουρκοβουνίων κατοικείται ήδη από τα αρχαία χρόνια. Υπάρχουν ευρήματα ήδη από την 3η π.Χ. χιλιετία, ωστόσο δεν φαίνεται να υπήρχαν μόνιμοι κάτοικοι τότε. Στο Βόρειο Τουρκοβούνι έχει βρεθεί ένας λατρευτικός βωμός που χρονολογείται στα τέλη του 7ου π.Χ. αιώνα, ενώ τον 3ο π.Χ. αιώνα πιθανόν λατρευόταν ο Όμβριος Δίας, για να φέρει βροχή στις καλλιέργειες.

Τα Τουρκοβούνια πιστεύεται ότι είναι το χαμηλό βουνό που αναφέρεται από τον Πausανία ως «Αγχεσμός», ενώ υπάρχει επίσης η θεωρία ότι ο Αγχεσμός ήταν η λοφοσειρά των Τουρκοβουνίων μαζί με τον Λυκαβηττό. Η ονομασία Τουρκοβούνια πιστεύεται ότι προέκυψε λόγω των τουρκικών στρατευμάτων που είχαν στρατοπεδεύσει εκεί το 1456.

ΤΟ ΓΑΛΑΤΣΙ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΤΟ 1908

ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ ΤΟ 1940

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τον 19ο και μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα το Γαλάτσι έχει λίγες αγροικίες και οι κάτοικοί του δεν ξεπερνούν τους 250. Το 1900 ωστόσο, κλείνουν δια νόμου όλα τα νταμάρια στο κέντρο της Αθήνας όπως αυτά της Πνύκας, του Φιλοπάππου, του Λυκαβηττού και του Στρέφη και ανοίγουν νέα στο Γαλάτσι, στην Κυψέλη και στα Πατήσια. Έτσι λοιπόν αρχίζουν να εγκαθίστανται στην περιοχή εργάτες από διάφορα μέρη της Ελλάδας, αλλά και βοσκοί. Δημιουργούνται συνεπώς οι πρώτες συνοικίες, στις οποίες σταδιακά ανοίγουν καταστήματα και το Γαλάτσι αρχίζει να αναπτύσσεται.

Το πράσινο της περιοχής είχε μειωθεί κατά πολύ ωστόσο και πριν την έναρξη της λειτουργίας των λατομείων. Σε ένα κείμενο του Ζαχαρία Παπαντωνίου από το 1911 αναφέρεται ότι «Δένδρα δεν έχει και το θέλημα του είναι μόνο ο λαμπρός αέρας που φυσά εκεί αφθόνως από την μικράν λοφοσειράν του Ψυχικού» .

1869 ΣΤΟ ΒΑΘΟΣ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΑΙ
ΤΟ ΝΟΤΙΟ ΤΟΥΡΚΟΒΟΥΝΙ

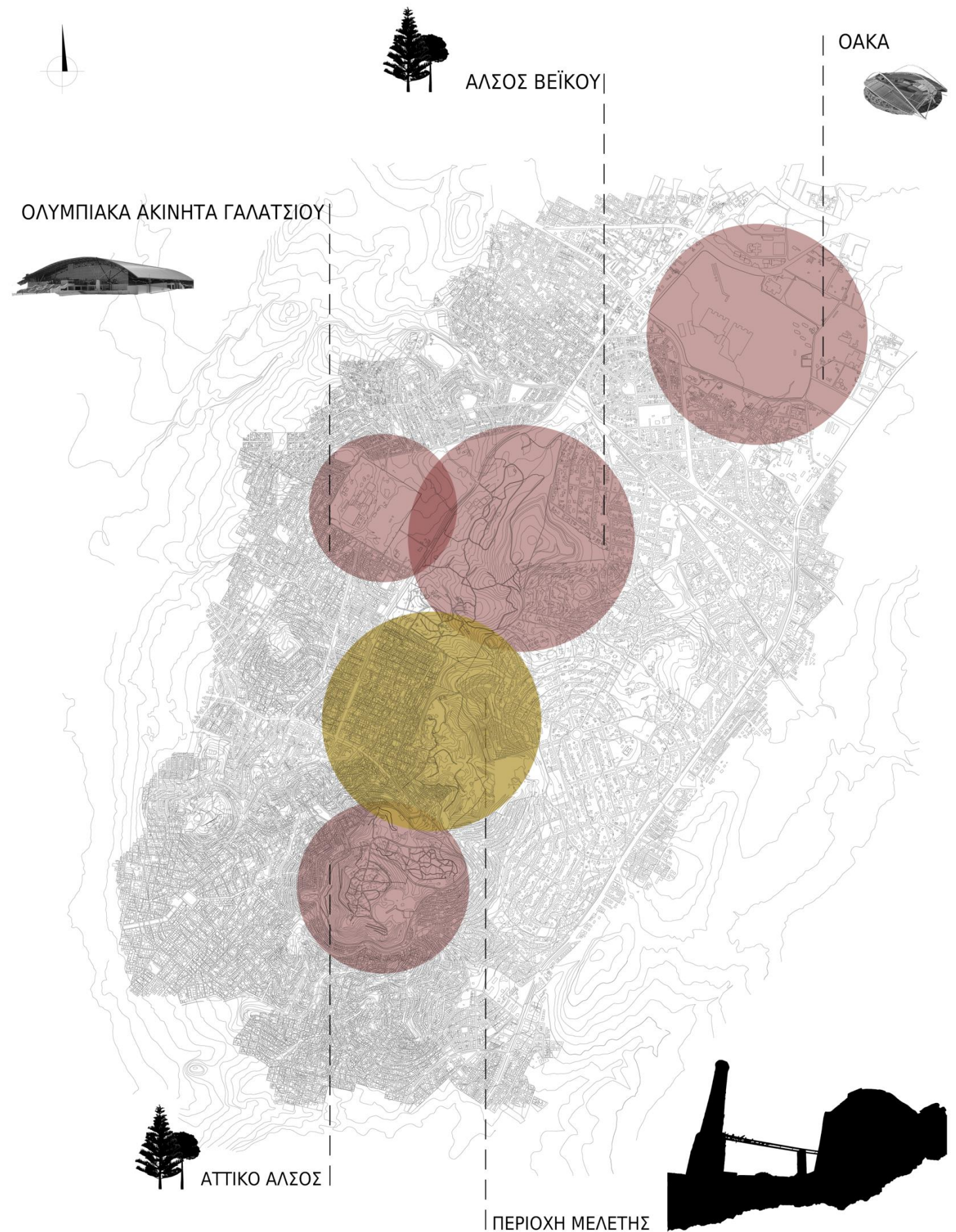
1937 ΤΑ ΤΟΥΡΚΟΒΟΥΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΓΑΛΑΤΣΙ

Η ΙΔΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΟΠΩΣ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΑΠΌ ΤΟ ΓΑΛΑΤΣΙ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

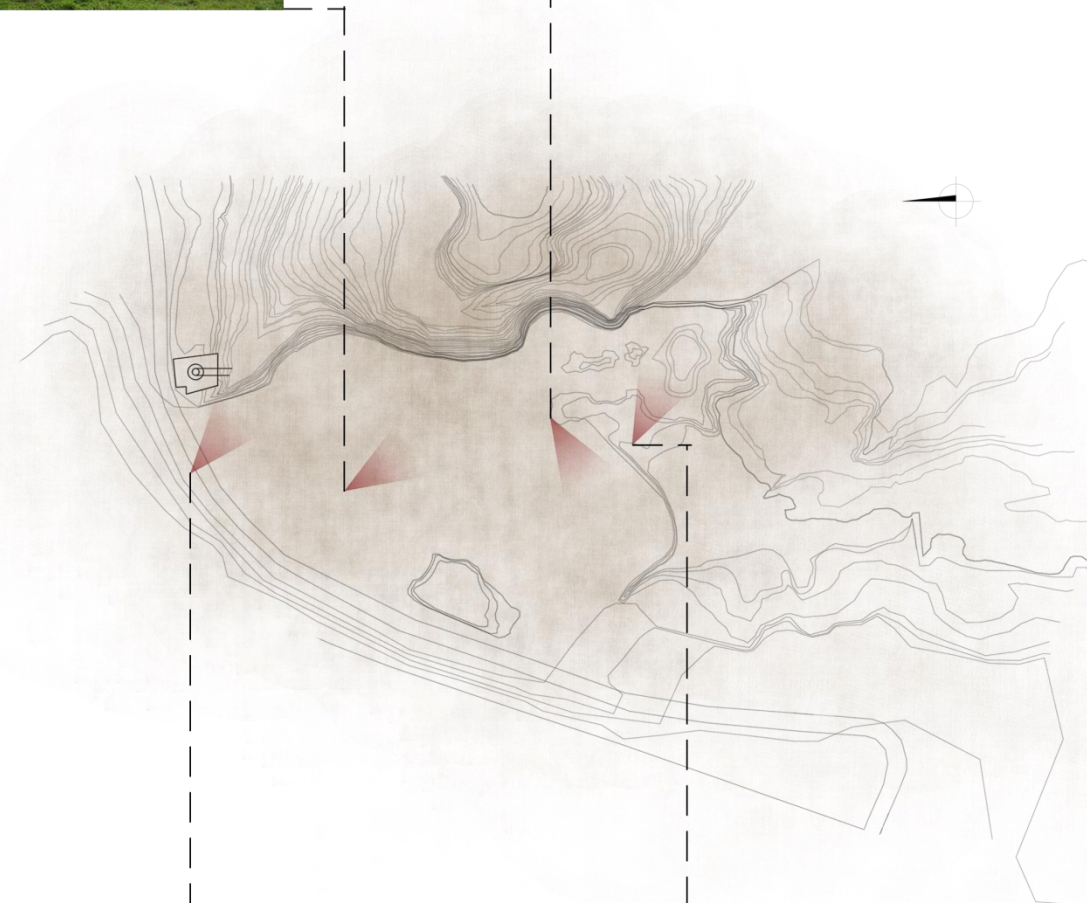
Στο Γαλάτσι υπάρχουν ήδη σημεία ενδιαφέροντος όπως είναι το Άλσος Βεΐκου, τα ολυμπιακά ακίνητα και το Αττικό Άλσος, ενώ δεν είναι μακριά και το Ολυμπιακό στάδιο. Στους χώρους αυτούς φιλοξενούνται πολλές διαφορετικές εκδηλώσεις όπως συναυλίες και φεστιβάλ. Η αξιοποίηση του χώρου των παλιών λατομείων λοιπόν, προσθέτει άλλον έναν κρίκο σε αυτή την αλυσίδα από χώρους πολιτιστικών εκδηλώσεων.

ΣΗΜΕΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Το λατομείο της Αστήρ-Λατό που βρισκόταν στην περιοχή μελέτης λειτουργούσε από το 1949 έως το 1976 και παρήγαγε τσιμέντο, ασβέστη και γύψο. Αποτελούσε έντονο στοιχείο για την περιοχή καθώς πέρα από την καταστροφή του φυσικού τοπίου, η λειτουργία του λατομείου μέσα στον αστικό ιστό επηρέαζε και πολύ την καθημερινότητα των κατοίκων, καθώς όλη την ημέρα ακουγόntonταν οι εκρήξεις από τα φουρνέλα, αλλά και η φασαρία από τις συνεχείς διελεύσεις φορτηγών. Από την εποχή που έκλεισε και έπειτα, το μέρος είναι εγκαταλελειμμένο με πολλά σκουπίδια και μπάζα. Είναι ένας χώρος κενός, όπου χρήζει αξιοποίησης. Από τα παλιά κτίρια σώζεται το Φουγάρο σε σχετικά καλή κατάσταση, το οποίο μάλιστα έχει κριθεί και διατηρητέο.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΠΤΙΚΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ

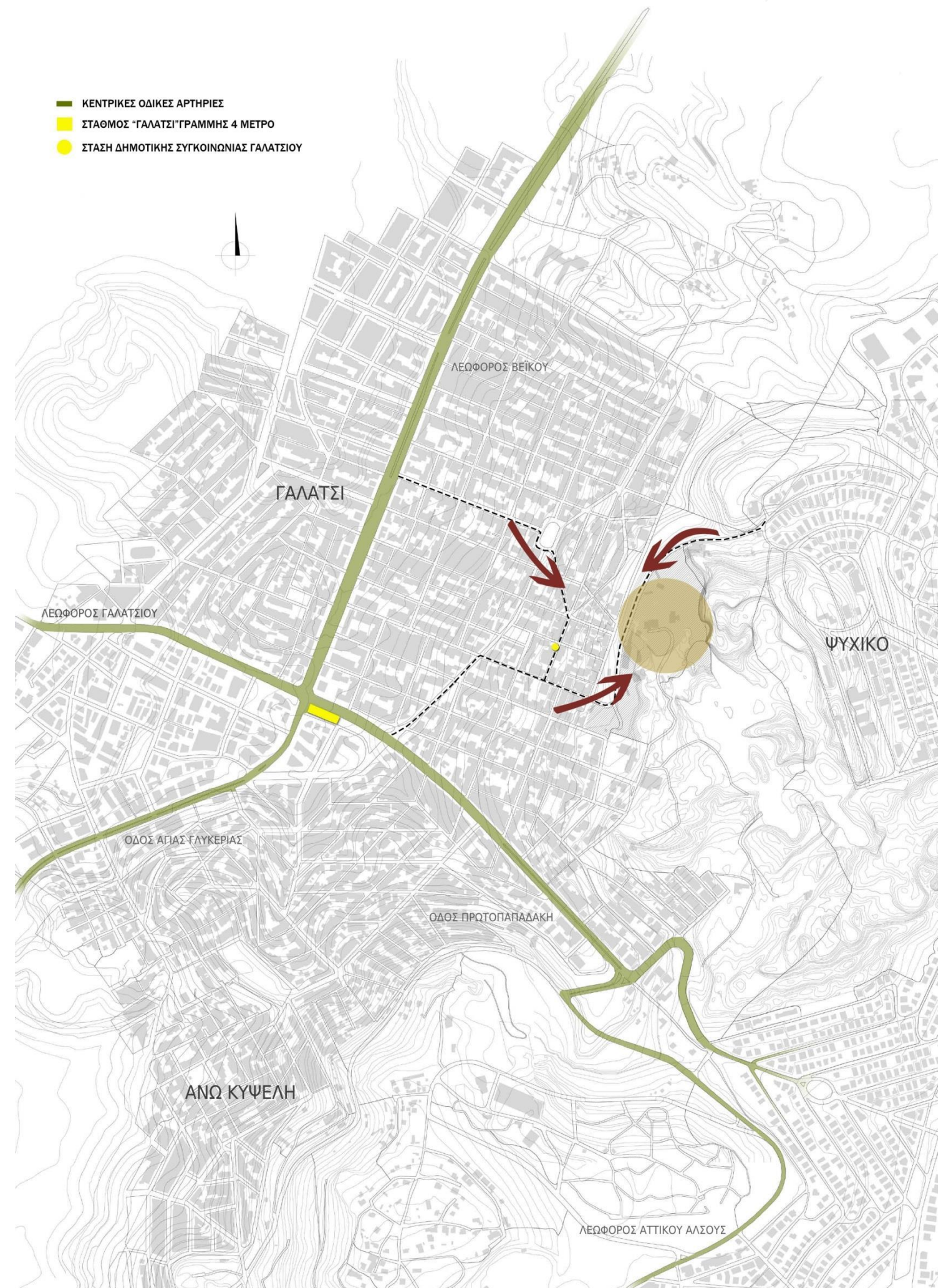
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

ΟΠΤΙΚΕΣ ΦΥΓΕΣ

ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ

Το Γαλάτσι έχει δύο βασικούς οδικούς άξονες που το συνδέουν με τις γύρω περιοχές. Μέσω της λεωφόρου Γαλατσίου συνδέεται με την Πατησίων, ενώ η συνέχειά της, η οδός Πρωτοπαπαδάκη το συνδέει με το Ψυχικό και το Αττικό Άλσος. Κάθετα είναι η λεωφόρος Βεΐκου, η οποία από την μία μεριά οδηγεί στο ΟΑΚΑ και τα βόρεια προάστια, ενώ από την άλλη οδηγεί στο κέντρο, μέσω της Κυψέλης. Ο δρόμος που περνά από την περιοχή μελέτης της δίνει πρόσβαση από το Γαλάτσι, αλλά και από το Ψυχικό. Πολύ κοντά επίσης υπάρχει και στάση της δημοτικής συγκοινωνίας του Γαλατσίου, ενώ η γραμμή 4 του μετρό που βρίσκεται υπό κατασκευή θα έχει στάση αρκετά κοντά, στη Συμβολή των κύριων οδικών αξόνων του Γαλατσίου.

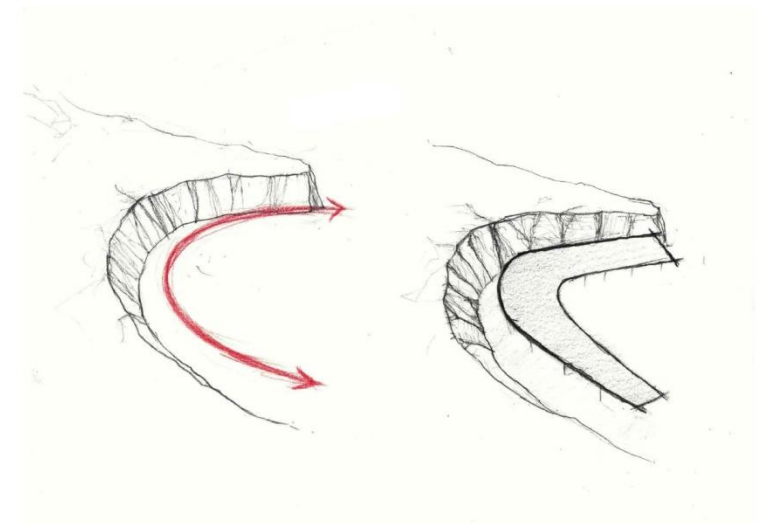
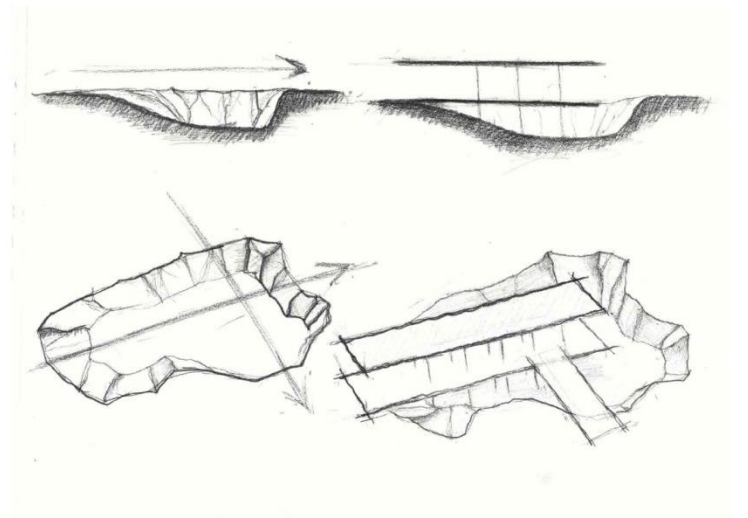
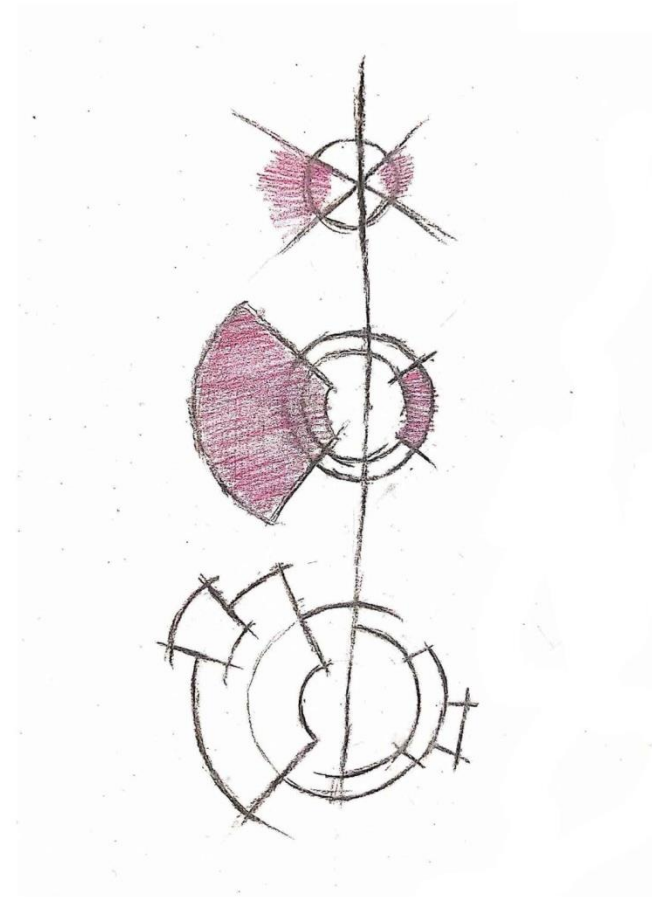
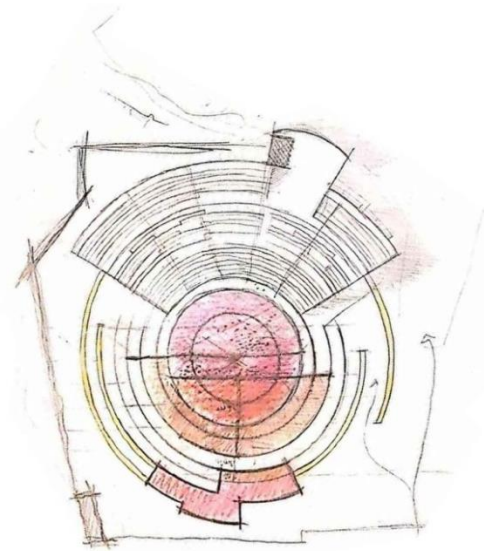
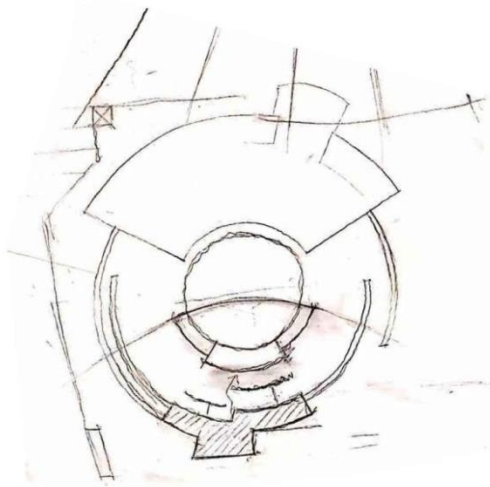
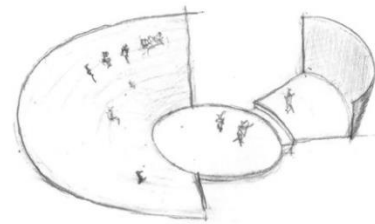
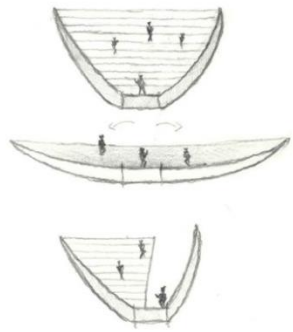
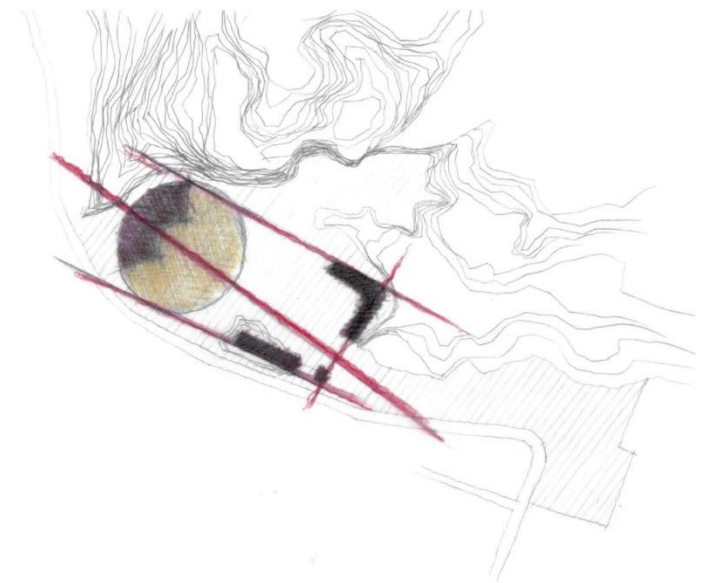
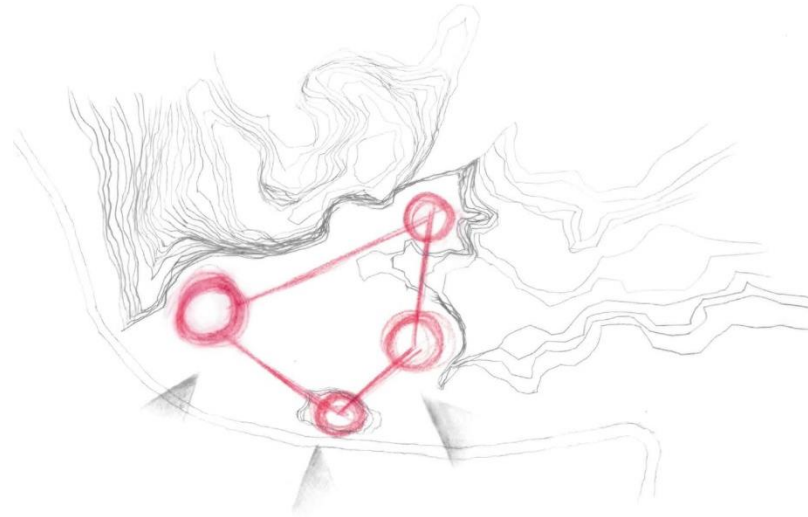
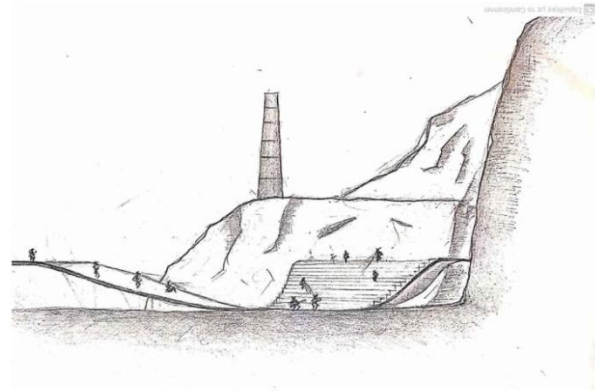
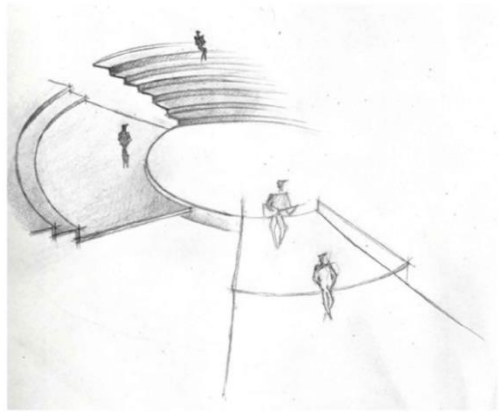
ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ

Η περιοχή μελέτης είναι προσβάσιμη από έναν δρόμο διπλής κατεύθυνσης, ο οποίος συνδέει το Γαλάτσι με το Ψυχικό. Οι περισσότερες ροές παρατηρούνται από την πλευρά του Γαλατσίου.

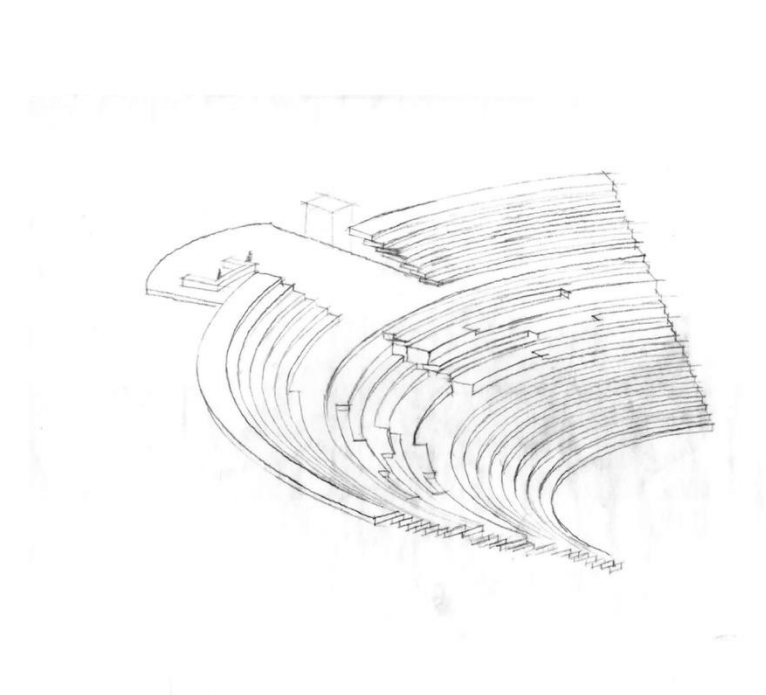
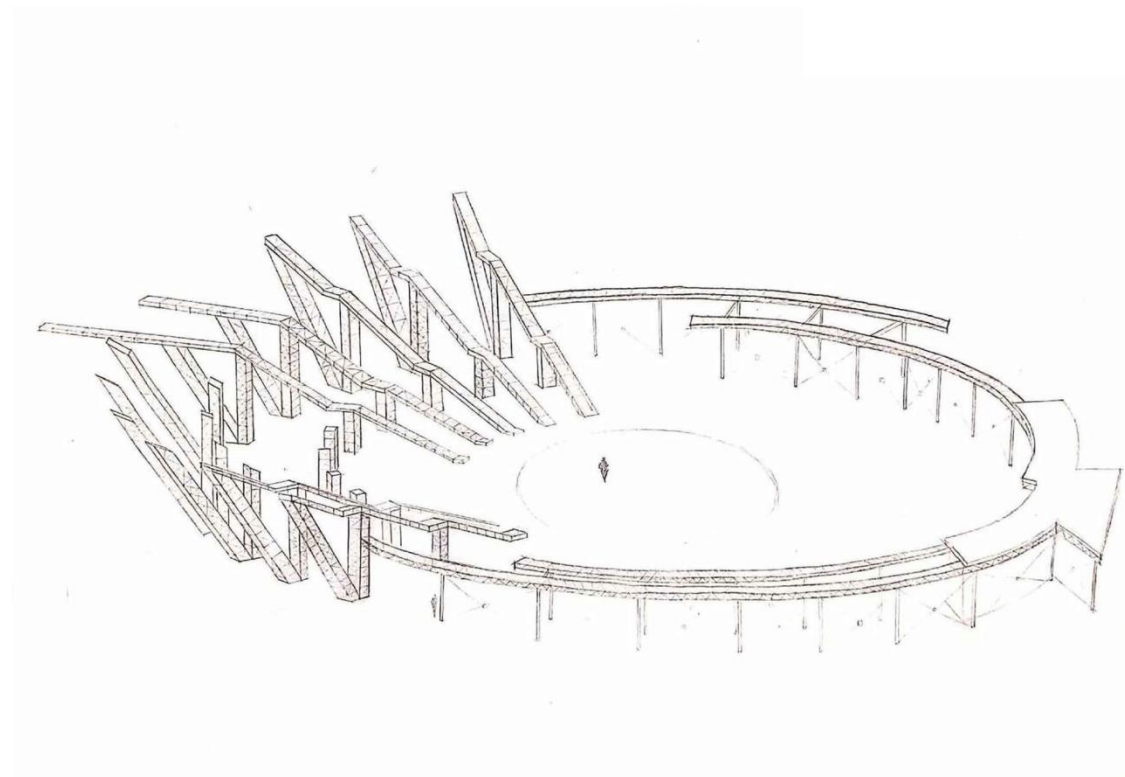
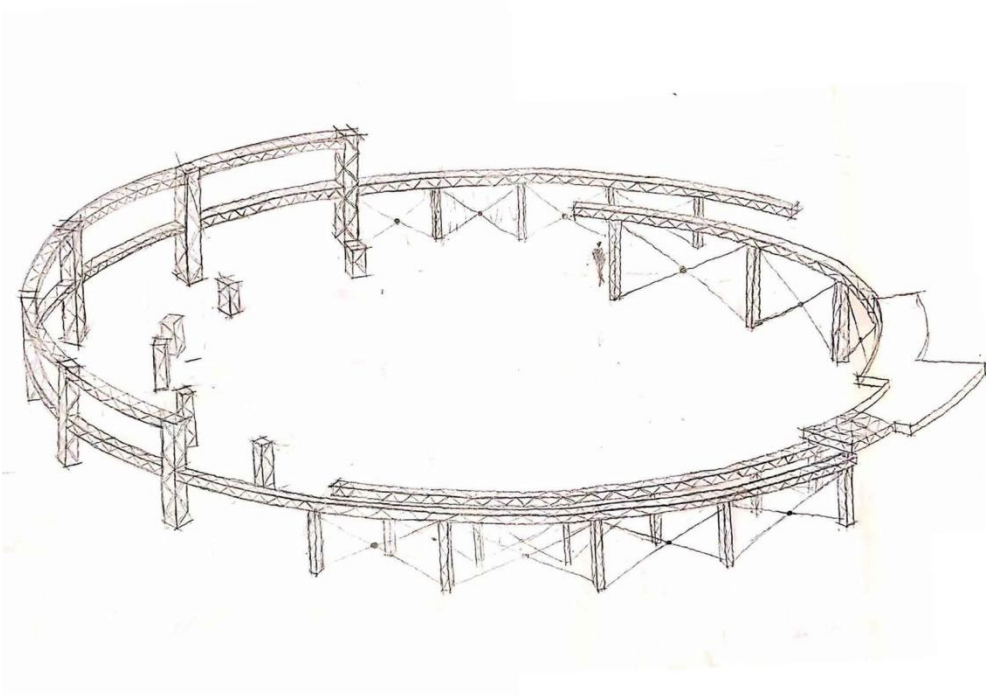
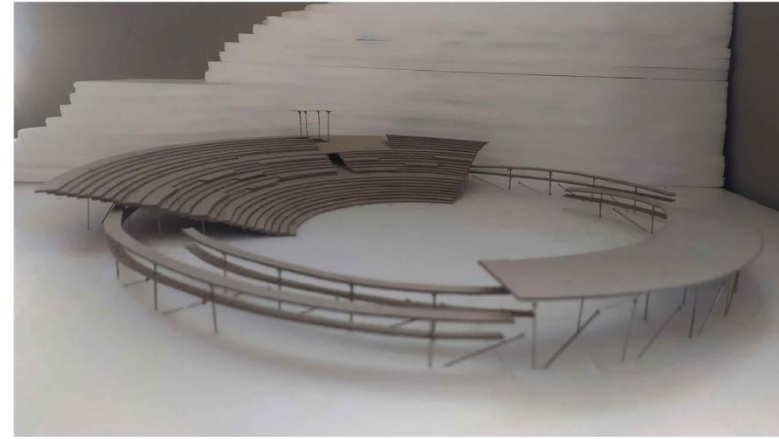

ΠΡΟΣΒΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΠΡΩΙΜΑ ΣΤΑΔΙΑ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

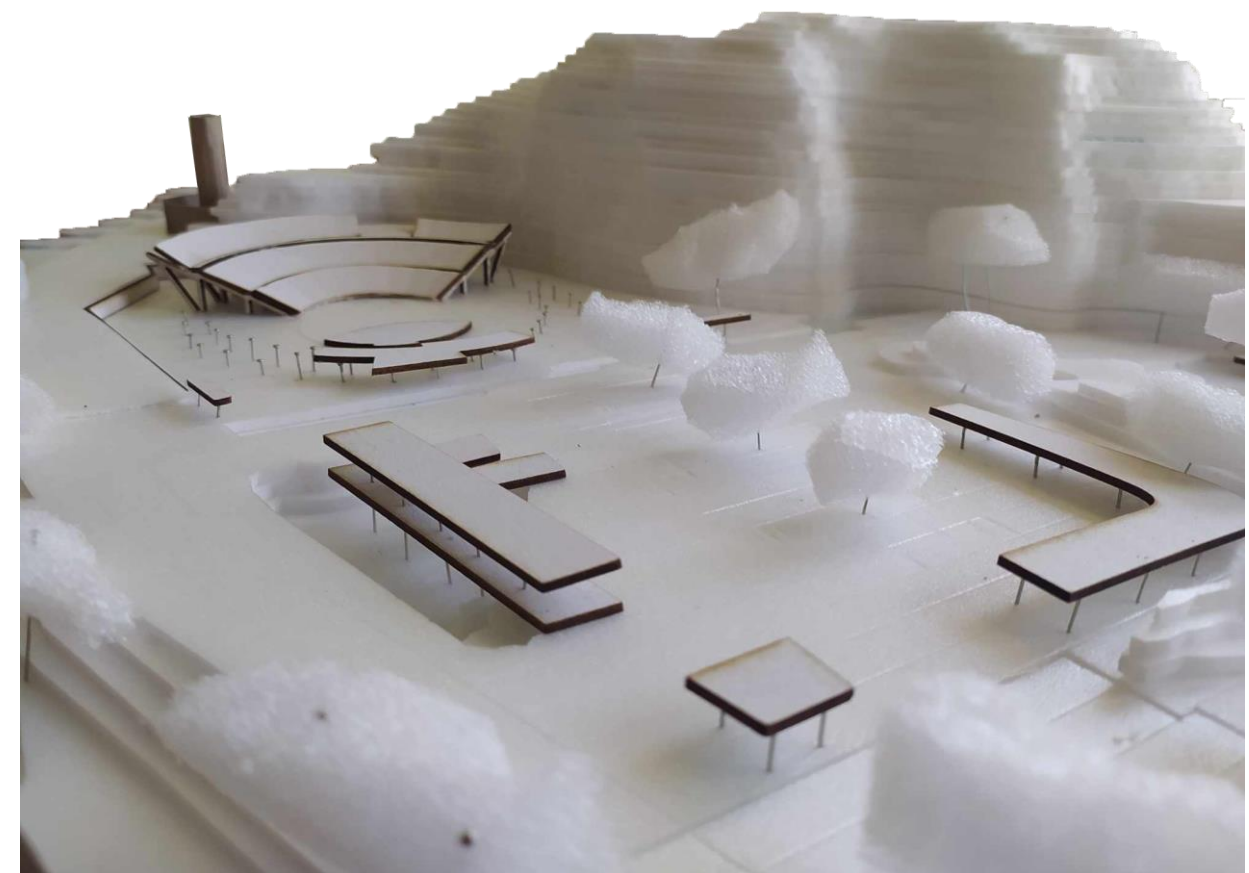
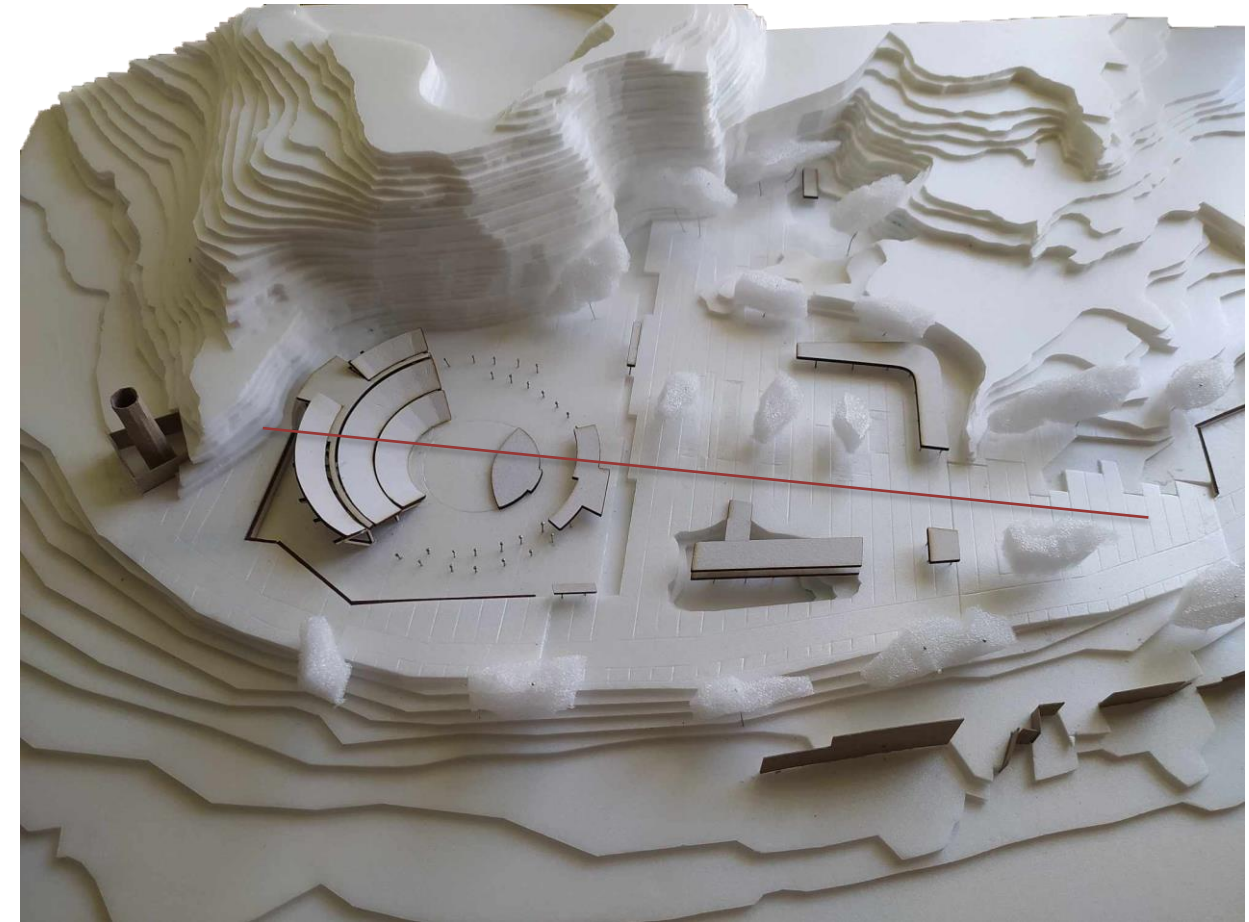
ΠΡΩΙΜΑ ΣΤΑΔΙΑ- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

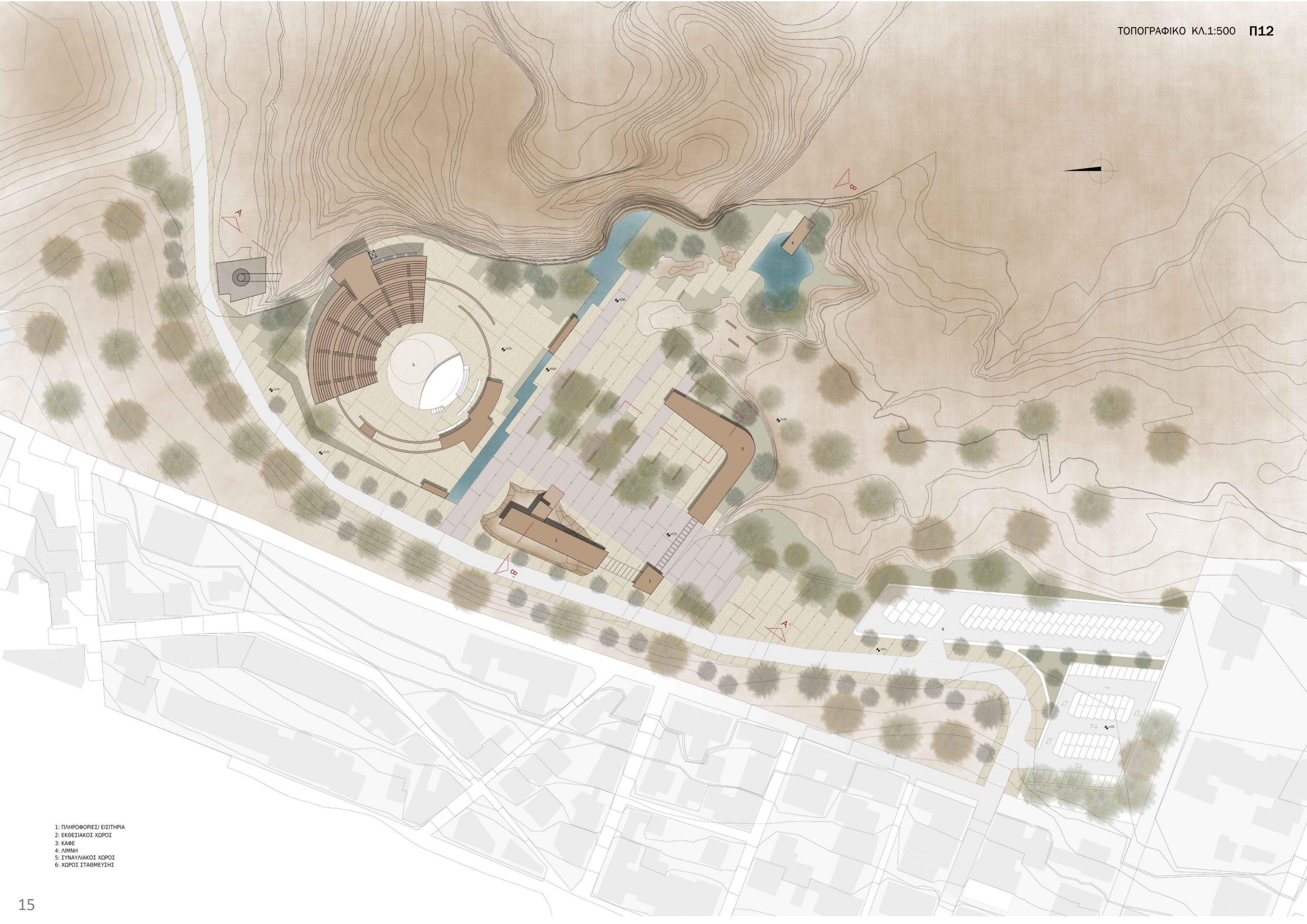

ΠΡΟΤΑΣΗ

Στο οικόπεδο δημιουργείται ένας κύριος άξονας που ξεκινά από τα βράχια και στρέφεται προς την θέα στη θάλασσα. Επίσης υπάρχει ένας κάθετος, δευτερεύων άξονας, ο οποίος χωρίζει τον χώρο σε δύο κομμάτια, αυτό του θεάτρου που είναι καθαρά χώρος ψυχαγωγίας και αυτό των υπόλοιπων χρήσεων, οι οποίες έχουν να κάνουν με αναψυχή και περίπατο, παραμένουν ανοιχτοί καθημερινά ανεξαρτήτως αν λαμβάνει χώρα κάποιο δρώμενο και απευθύνονται στους κατοίκους της περιοχής. Εκατέρωθεν του άξονα τοποθετούνται τα κτίρια, τα οποία δημιουργούν μέσω του συνεχόμενου σκελετού τους μία «πύλη». Η πύλη αυτή τοποθετείται από την πλευρά του Γαλατσίου, καθώς οι περισσότερες ροές παρατηρούνται από εκεί.

Με την τοποθέτηση των κτιρίων σε σχήμα Π δημιουργείται μια αγκαλιά, η οποία αφού υποδεχτεί τον επισκέπτη στον χώρο, τον στρέφει προς μία κεντρική πλατεία και το θέατρο. Έτσι επιτυγχάνεται μια εσωστρέφεια στον χώρο, όμως ταυτόχρονα δεν τον αποκόπτει από την θέα, διατηρώντας και μια εξωστρέφεια παράλληλα.

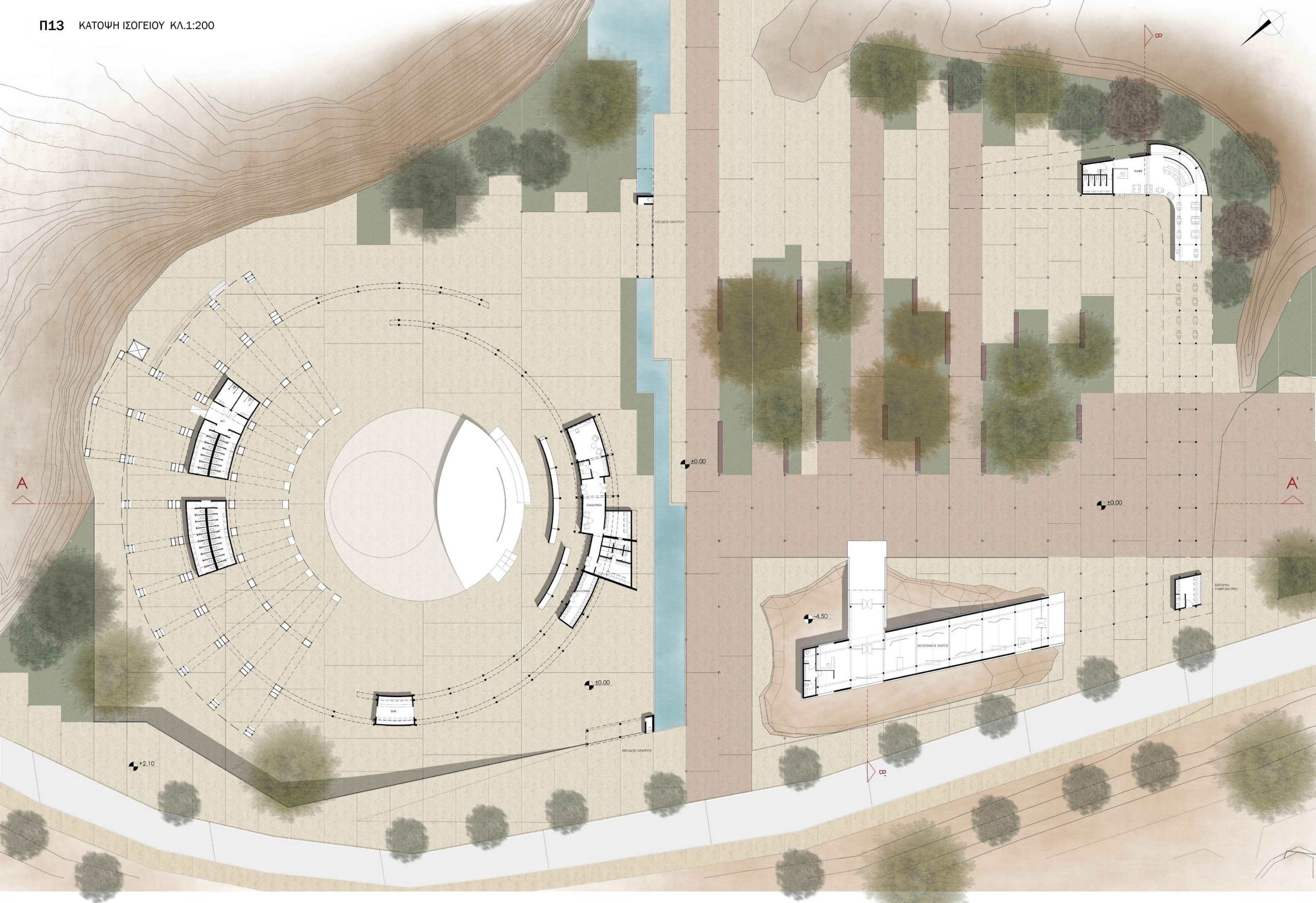
- 1: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ/ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
- 2: ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ
- 3: ΚΑΦΕ
- 4: ΛΙΜΝΗ
- 5: ΣΥΝΑΥΛΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ
- 6: ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

ΠΡΟΤΑΣΗ

Φτάνοντας στην πύλη κανείς, συναντά πρώτα ένα περίπτερο πληροφοριών που λειτουργεί ταυτόχρονα και ως εκδοτήριο εισιτηρίων. Στα δεξιά και στο σημείο όπου ο βράχος έχει ημικυκλικό σχήμα, τοποθετείται το καφέ. Το σημείο αυτό έχει αφενός θέα προς την πόλη, και αφετέρου από την άλλη μεριά βλέπει στον κάθετο αυτό βράχο με το ιδιαίτερο σχήμα που έχει προκύψει από τις παλαιότερες εργασίες. Για τον λόγο αυτό για το κτίριο επιλέχθηκε η τοποθέτηση μεγάλων ανοιγμάτων και από τις δύο πλευρές, ώστε να επιτευχθεί μία διαμπερή ορατότητα και ενώ το καφέ έχει τοποθετηθεί στην αγκαλιά του βράχου, να μπορεί ο επισκέπτης να έχει σφαιρική θέα. Ακόμη υπάρχει η δυνατότητα εκτόνωσης του καφέ στον ημιυπαίθριο χώρο που δημιουργείται από το στέγαστρο.

Το επόμενο βασικό κτίριο που υπάρχει στον χώρο είναι ένας μικρός εκθεσιακός χώρος, στον οποίο μπορούν να υπάρχουν εκθέματα σχετικά με την εξέλιξη της περιοχής μέσα στα χρόνια, είτε εκθέσεις σχετικές με το εκάστοτε δρώμενο, αλλά θα μπορεί να λειτουργεί και γενικότερα ως χώρος οποιασδήποτε μικρής περιοδικής έκθεσης. Το μουσείο έχει δύο εισόδους από τις οποίες ο επισκέπτης μπαίνει, περιηγείται στον χώρο και βγαίνει από την άλλη πλευρά ώστε να υπάρχει ροή στην κίνηση. Η τοποθέτηση του όγκου γίνεται πάνω από μία υφιστάμενη κοιλότητα στο έδαφος, στην οποία μάλιστα έχει φυτρώσει με το πέρασμα του χρόνου πράσινο. Στόχος ήταν να μην πειραχθεί το έντονο αυτό στοιχείο του ανάγλυφου, αλλά αντίθετα να δημιουργηθεί μια αίσθηση αιώρησης. Από την μία πλευρά μάλιστα η πρόσβαση στο μουσείο γίνεται μέσω μιας γέφυρας από την οποία κανείς έχει οπτική προς την κοιλότητα αυτή.

Οι κατασκευές είναι όλες ελαφριές, καθώς στόχος ήταν οι παρεμβάσεις να μην είναι πολύ έντονες, αφού το ήδη υφιστάμενο τοπίο είναι πολύ στιβαρό, με ψηλούς κάθετους βράχους αλλά και κοιλότητες στο έδαφος. Το κυρίαρχο υλικό που έχει επιλεγεί είναι το μέταλλο με οξειδωμένη όψη, το οποίο παραπέμπει στον βιομηχανικό χαρακτήρα του μέρους. Όπως δηλαδή η φυσιογνωμία του τοπίου άλλαξε μέσα στα χρόνια, έτσι αλλάζει και η όψη του υλικού. Το υλικό που επιλέγεται για τα εξωτερικά δάπεδα είναι το πατημένο χώμα ώστε να υπάρχει μια αίσθηση φυσικότητας. Οι κύριες χαράξεις σηματοδοτούνται με κάποιες διαφοροποιήσεις στο χρώμα του.

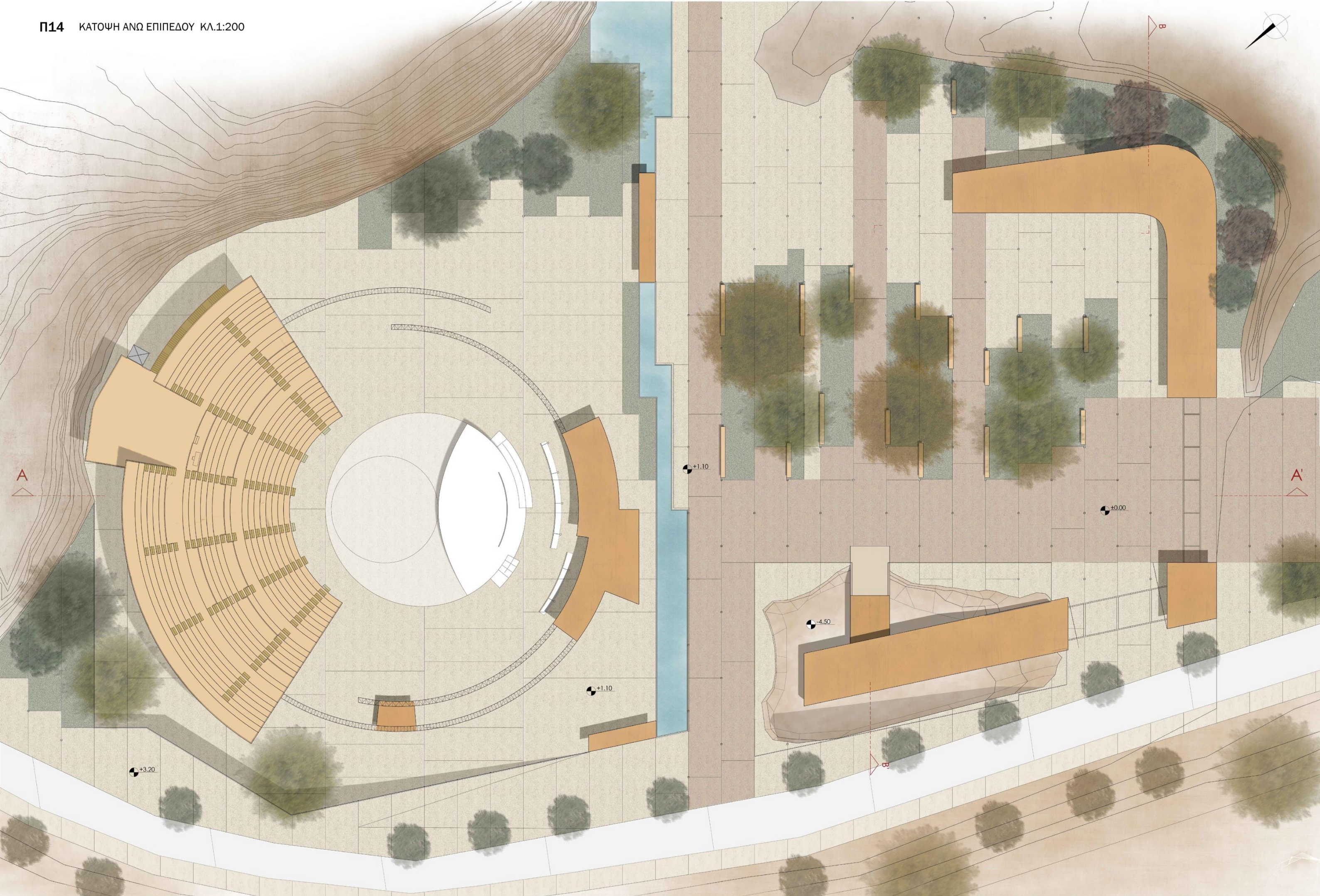

ΠΡΟΤΑΣΗ

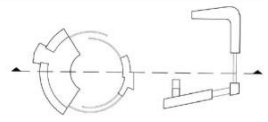
Στον εξωτερικό χώρο φυτεύεται πράσινο και δημιουργείται ένας χώρος περιπάτου, καθώς και σε ακόμη μία υφιστάμενη κοιλότητα δημιουργείται μία λίμνη, η οποία προσφέρει δροσιά και σε συνδυασμό με το πράσινο μπορεί να δημιουργήσει ένα δικό της μικρό οικοσύστημα. Ακόμη με κατάλληλη εγκατάσταση θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως ταμιευτήρας νερού για τον χώρο. Ταυτόχρονα το στοιχείο του νερού αντανακλά το τοπίο με τα ψηλά βράχια γύρω του και μεταβάλλει τον τρόπο με τον οποίο ο περιπατητής το αντιλαμβάνεται.

Περνώντας στον χώρο του θεάτρου, ο τρόπος με τον οποίο «περιφράσσεται» είναι από την μία πλευρά μία μικρή βύθιση του εδάφους, ενώ από την άλλη γίνεται χρήση του νερού. Η τοποθέτηση που επιλέχθηκε ήταν πάνω στον κεντρικό άξονα με φορά προς την θέα. Επίτηδες προτιμήθηκε να μην είναι στραμμένο προς τον βράχο, καθότι το μεγάλο ύψος του στα 50 σχεδόν μέτρα και η κάθετη μορφολογία του θα δημιουργούσαν ένα αίσθημα περιορισμού. Αντιθέτως επιλέχθηκε να στραφεί προς την θέα, καθώς από το σημείο εκείνο μπορεί κανείς να δει μέχρι και την Αίγινα. Η κατασκευή και του θεάτρου γίνεται από ελαφριά υλικά, δηλαδή μέταλλο και ξύλο. Όσον αφορά το κατασκευαστικό κομμάτι φυσικά, έχω δεχθεί ερεθίσματα από το θέατρο του Λυκαβηττού του Τάκη Ζενέτου.

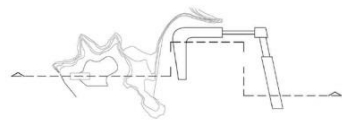
Σχετικά με τον σχεδιασμό του, η βασική αρχή είναι η εξής: υπάρχουν τέσσερα βασικά τόξα πάνω στα οποία τοποθετούνται υποστυλώματα. Πάνω σε αυτά τα τόξα των υποστυλωμάτων έπειτα έρχονται να ακουμπήσουν όλες οι βασικές και δευτερεύουσες χρήσεις του συναυλιακού χώρου, απ' τη μία αυτές που απευθύνονται στο κοινό και από την άλλη αυτές που εξυπηρετούν τις ανάγκες των καλλιτεχνών. Με τον τρόπο αυτό λοιπόν οι χώροι οργανώνονται μέσω ενός ενιαίου συστήματος. Στο κέντρο αυτών των ομόκεντρων τόξων βρίσκονται οι σκηνές. Για θεατρικές παραστάσεις η σκηνή οριοθετείται από μία στρογγυλή χάραξη κοντά στις κερκίδες που παραπέμπει στην κλασική ορχήστρα των αρχαίων θεάτρων, ενώ για συναυλίες υπάρχει μια πιο απομακρυσμένη και υπερυψωμένη σκηνή, ώστε να δημιουργηθεί χώρος και για όρθιους θεατές. Τα περιμετρικά δικτυωματικά δοκάρια μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν και για την ανάρτηση προβολέων, ηχείων και ενδεχομένως σκηνικών στοιχείων, αναλόγως το δρώμενο. Πίσω από τις σκηνές υπάρχουν δύο κοίλοι τοίχοι, οι οποίοι εξυπηρετούν διπλό σκοπό. Από την μία προσφέρουν μία πλάτη για την σκηνή και από την άλλη αποτελούν ένα διαχωριστικό μεταξύ σκηνής και καμαρινιών. Οι βοηθητικές λειτουργίες που εξυπηρετούν το κοινό, το Bar και τα WC, είναι κατασκευασμένα σαν κουτιά που τοποθετούνται κάτω από τον φορέα.

TOMH A-A' ΚΛ.1:200

TOMH B-B' ΚΛ.1:200

ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ ΚΛ.1:200

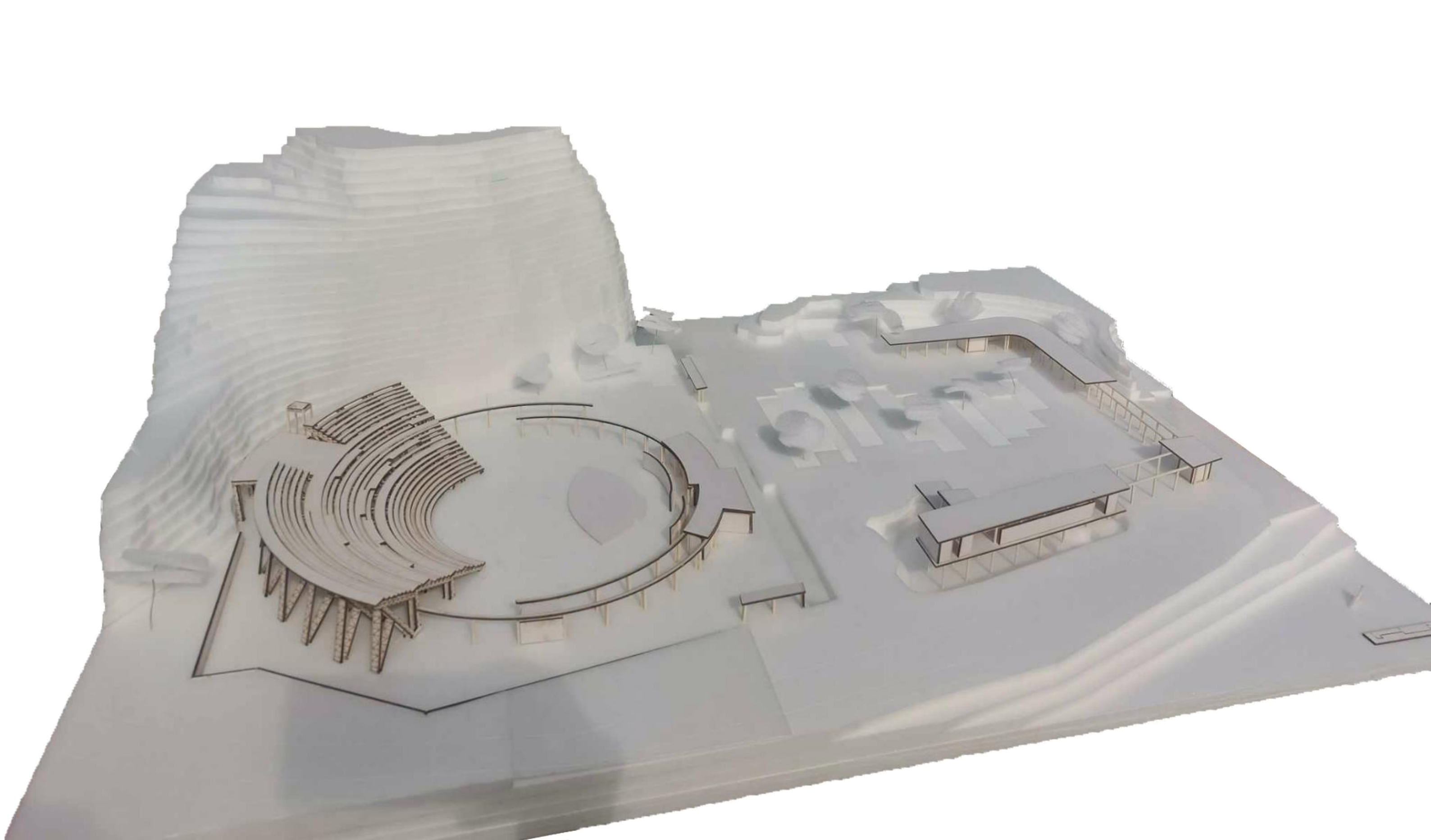

ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ ΚΛ.1:200

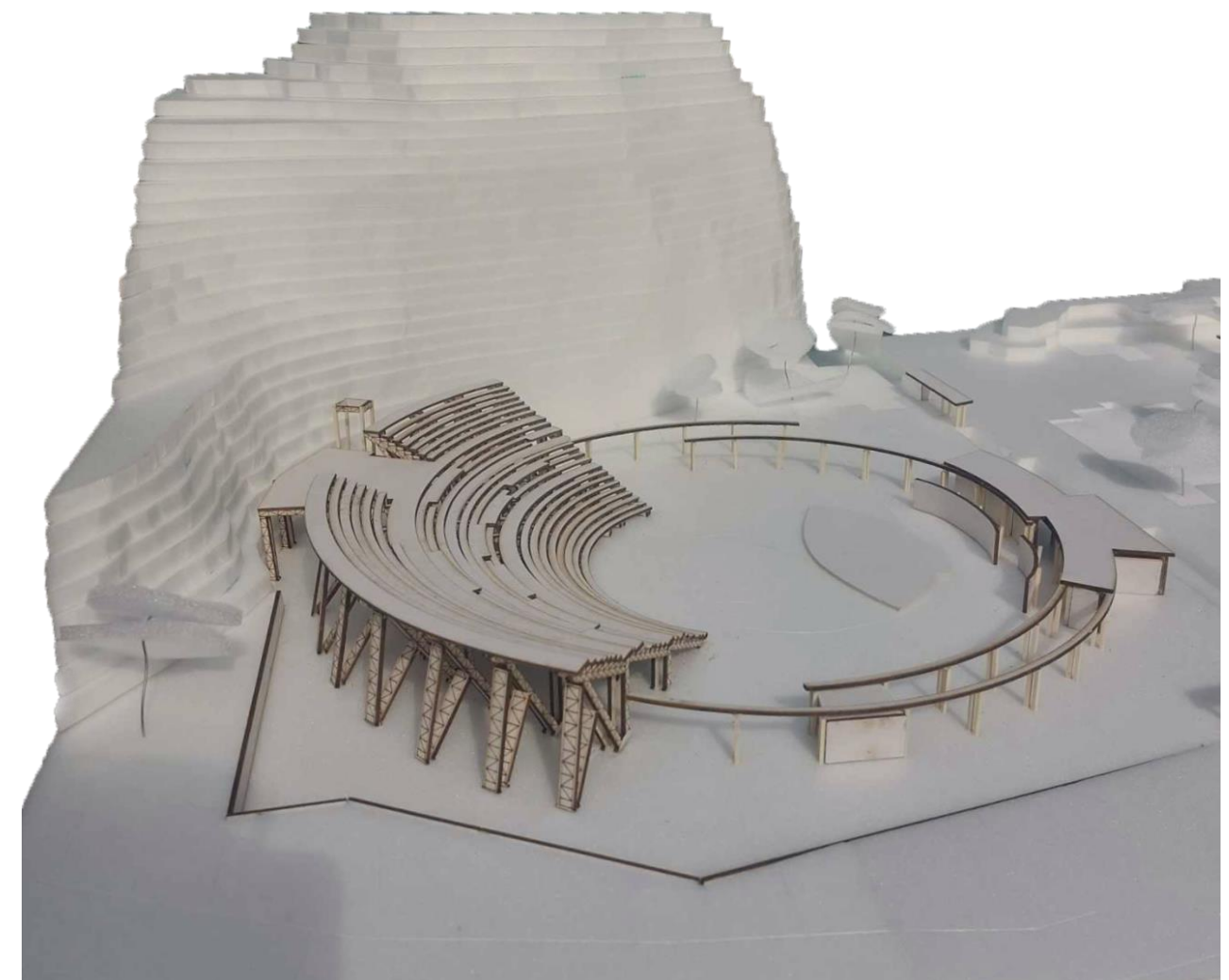
ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ ΚΛ.1:200

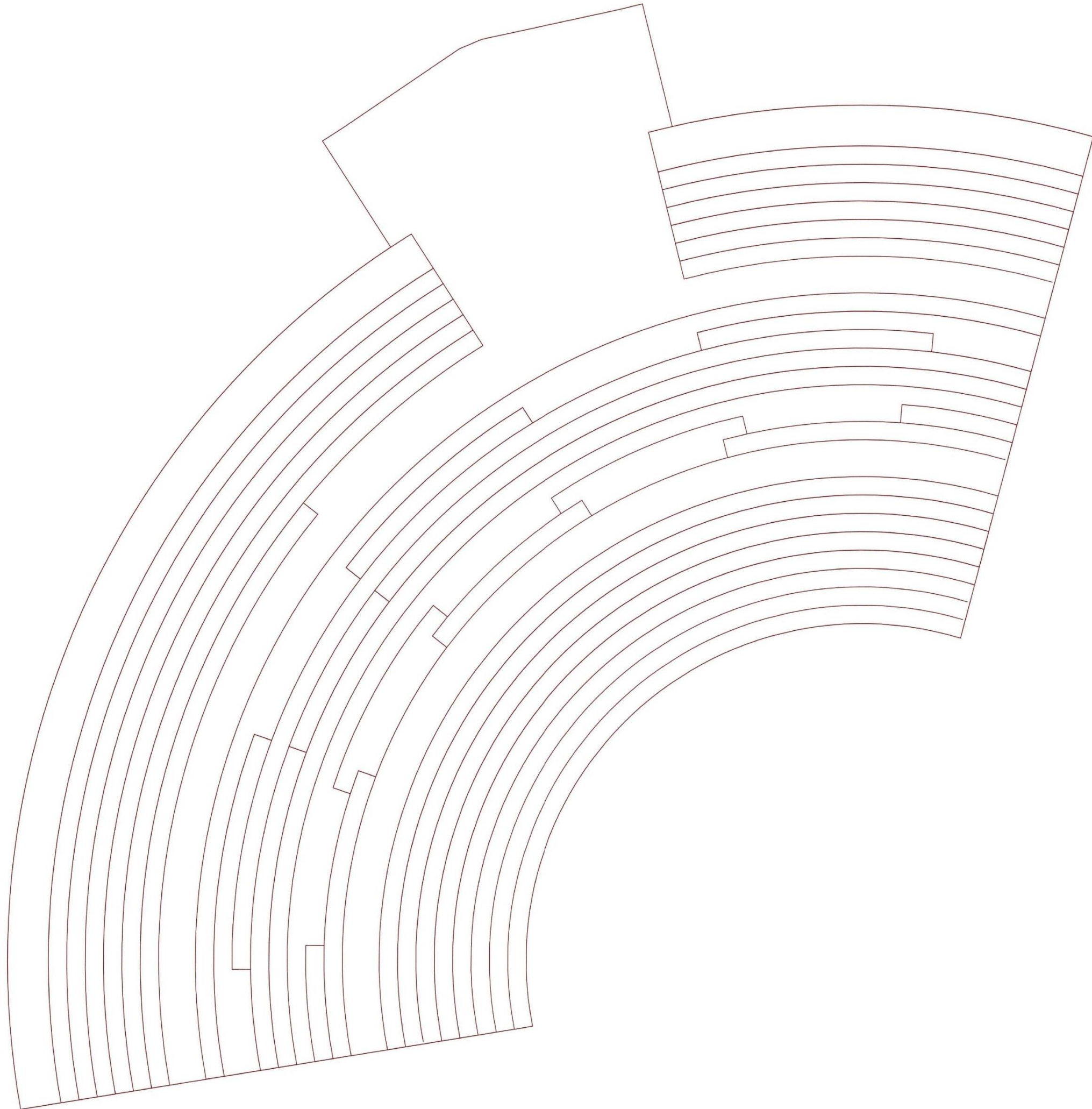
ΠΡΟΤΑΣΗ

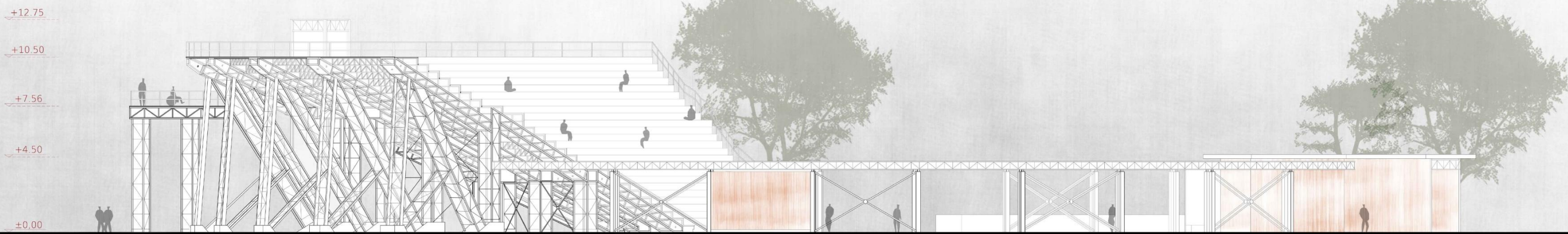
Όσον αφορά το θέατρο, στόχος ήταν να δημιουργηθεί ένας χώρος πιο ελεύθερος και ευέλικτος. Στην παρουσίαση της διάλεξής μου, από την συζήτηση που ακολούθησε, προέκυψε το συμπέρασμα πως ίσως τελικά να μην είναι πάντα εύστοχο οι συναυλιακοί χώροι να σχεδιάζονται πολύ αυστηρά. Ταυτόχρονα, από την δική μου εμπειρία στις συναυλίες που έχω παρακολουθήσει, έχω παρατηρήσει ότι πολλές φορές είναι πιο ευχάριστο όταν υπάρχει άνεση και ευελιξία κινήσεων για τους θεατές. Αυτό ακριβώς έλαβα υπ' όψιν στον σχεδιασμό του θεάτρου, να δημιουργηθεί ένας χώρος δηλαδή όπου ο καθένας μπορεί να βιώσει την συναυλία όπως θέλει.

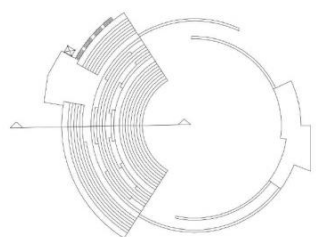

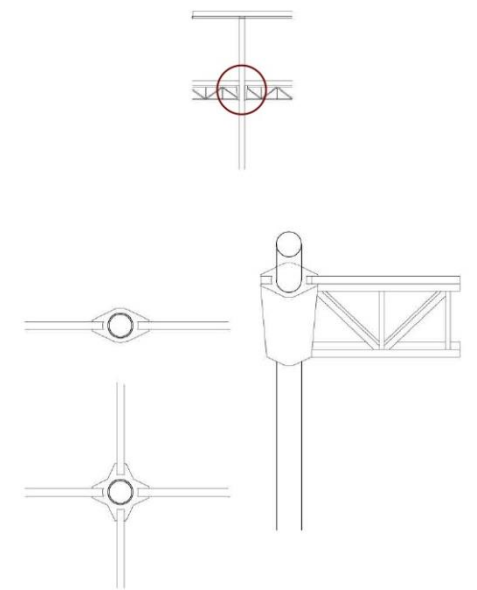
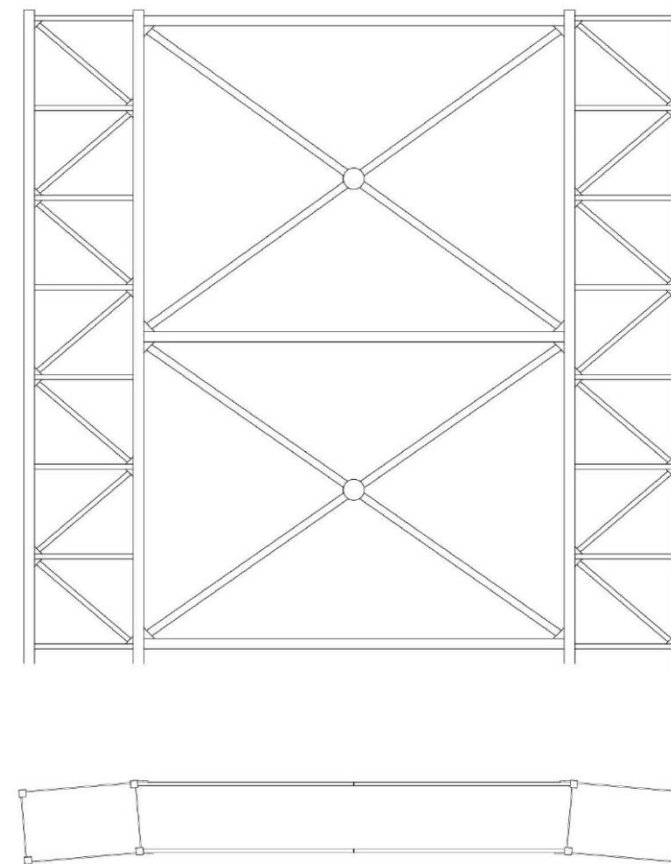
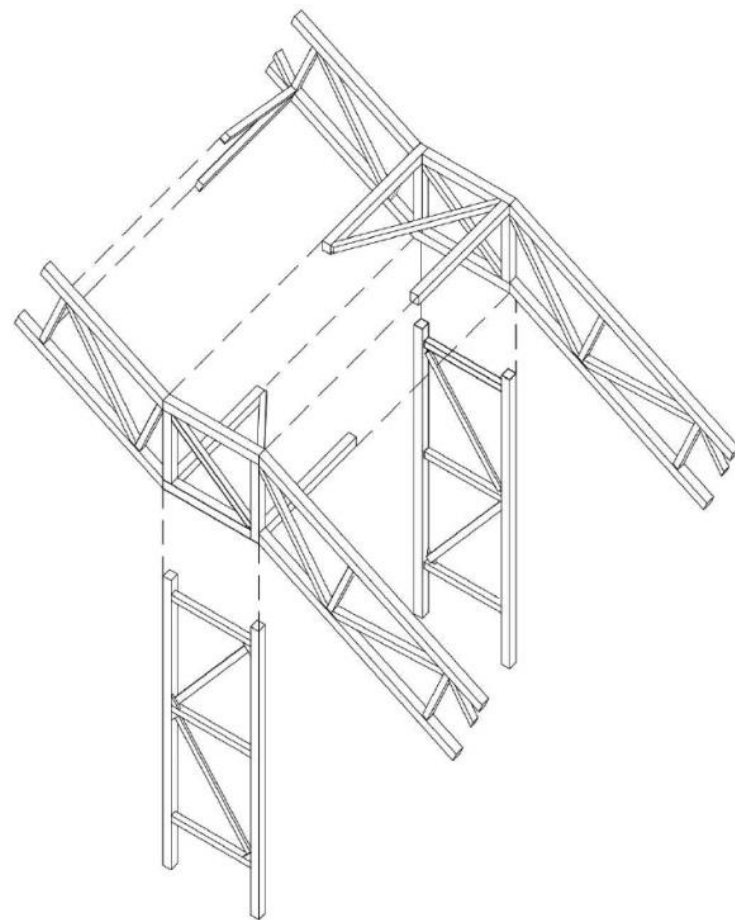
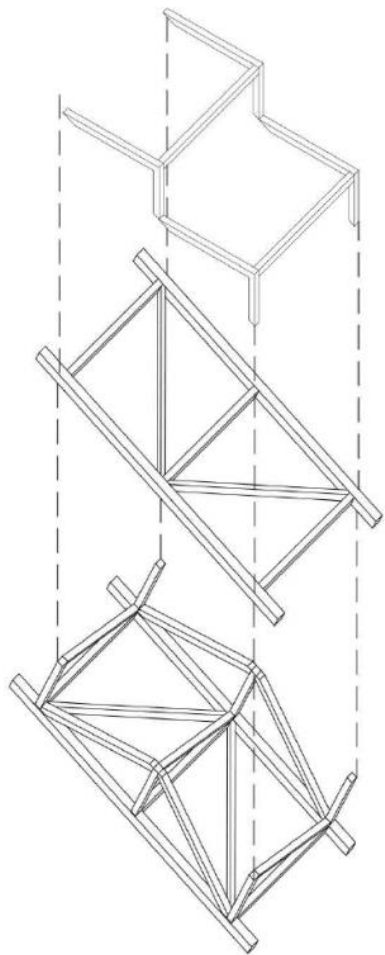
Το θέατρο είναι χωρισμένο σε τρία διαζώματα. Το πρώτο ακολουθεί την κλασική μορφή των κερκίδων. Στο δεύτερο υπάρχουν σημεία όπου οι κερκίδες έχουν διπλάσιο πλάτος ώστε σε αντίθεση με ένα αυστηρό κάθισμα να έχουν περισσότερο χώρο οι θεατές για να μπορούν να κάθονται οκλαδόν, να ξαπλώνουν κλπ. Στο δεύτερο διάζωμα, ένα τμήμα των κερκίδων αφαιρείται και στην θέση της τοποθετείται ένας πρόβολος, ο οποίος λειτουργεί ως ένας ενδιάμεσος χώρος, από όπου κανείς μπορεί και να παρακολουθεί την συναυλία, ενώ επίσης να χρησιμοποιηθεί και ως ένα σημείο θέασης προς την πόλη και την θάλασσα. Ταυτόχρονα εξυπηρετεί την πρόσβαση των ηχοληπτών, αλλά και δημιουργεί χώρο για να τοποθετηθούν κάποια πρόσκαιρα σταντ όπως συμβαίνει σε πολλές εκδηλώσεις. Το πιο σημαντικό ωστόσο είναι πως μέσω του προβόλου αυτού, αποκτούν πρόσβαση και οι χρήστες αμαξιδίου σε ψηλότερο σημείο του θεάτρου. Η μία κερκίδα μάλιστα έχει μικρότερο μήκος ώστε να δοθεί χώρος για τα αμαξίδια και να ξεφύγει από την κλασική λογική πολλών χώρων όπου προβλέπονται λίγες θέσεις μόνο στο κατώτερο σημείο.

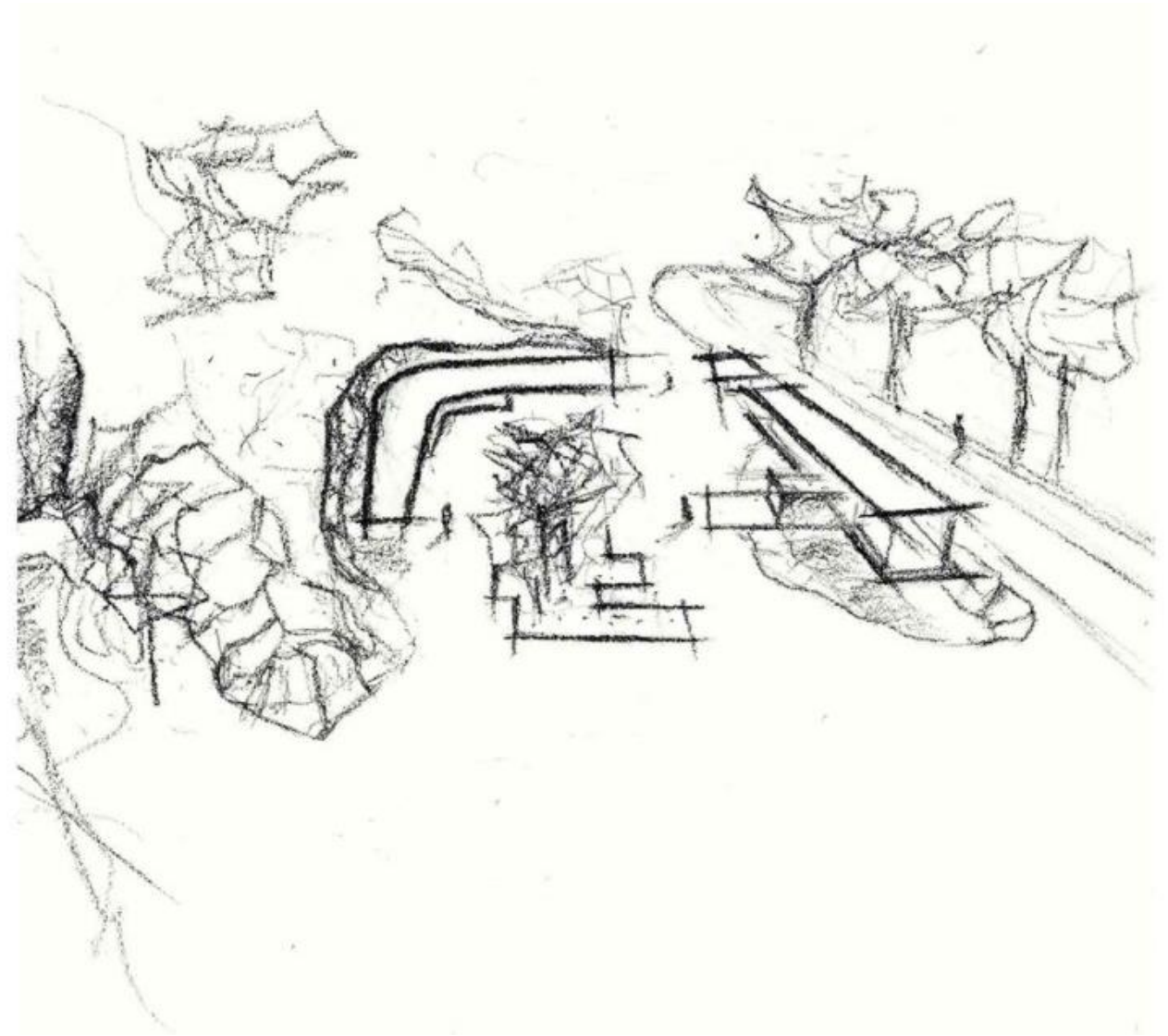
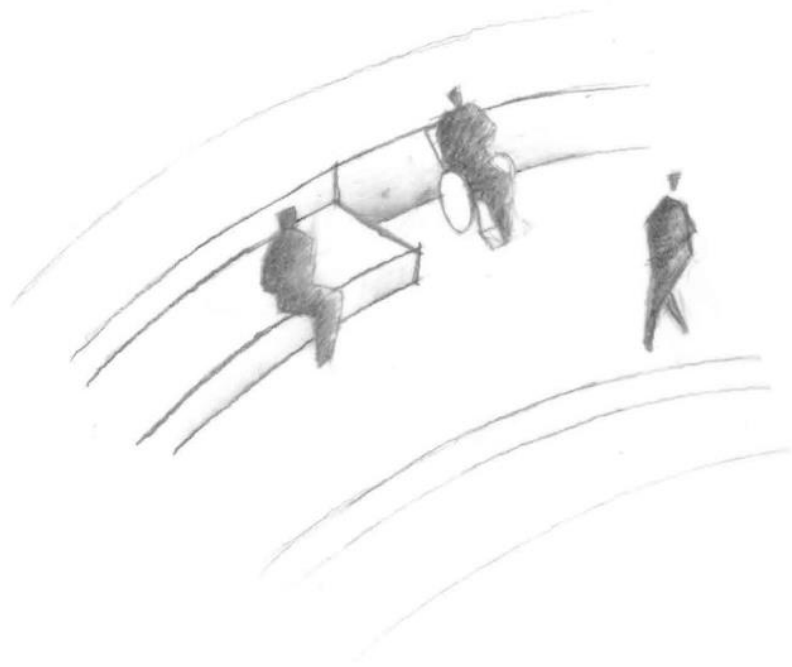
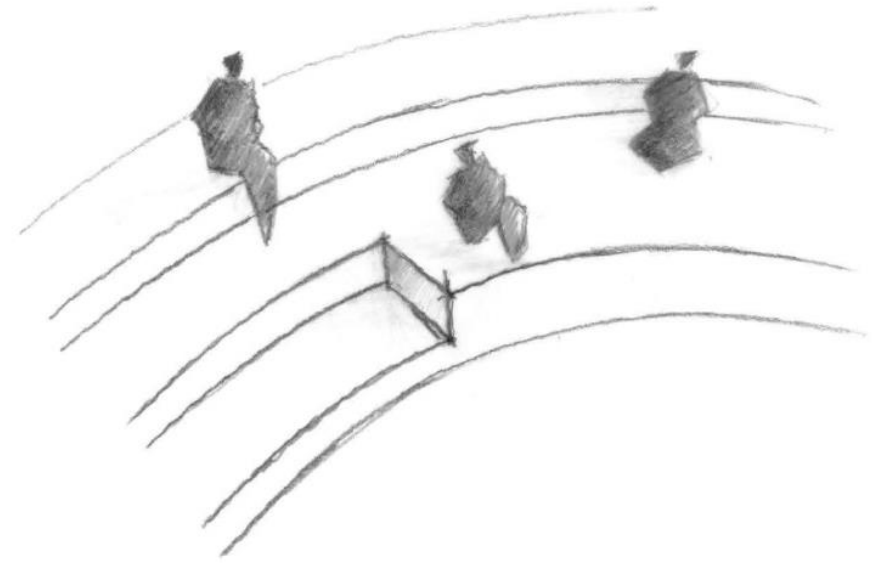
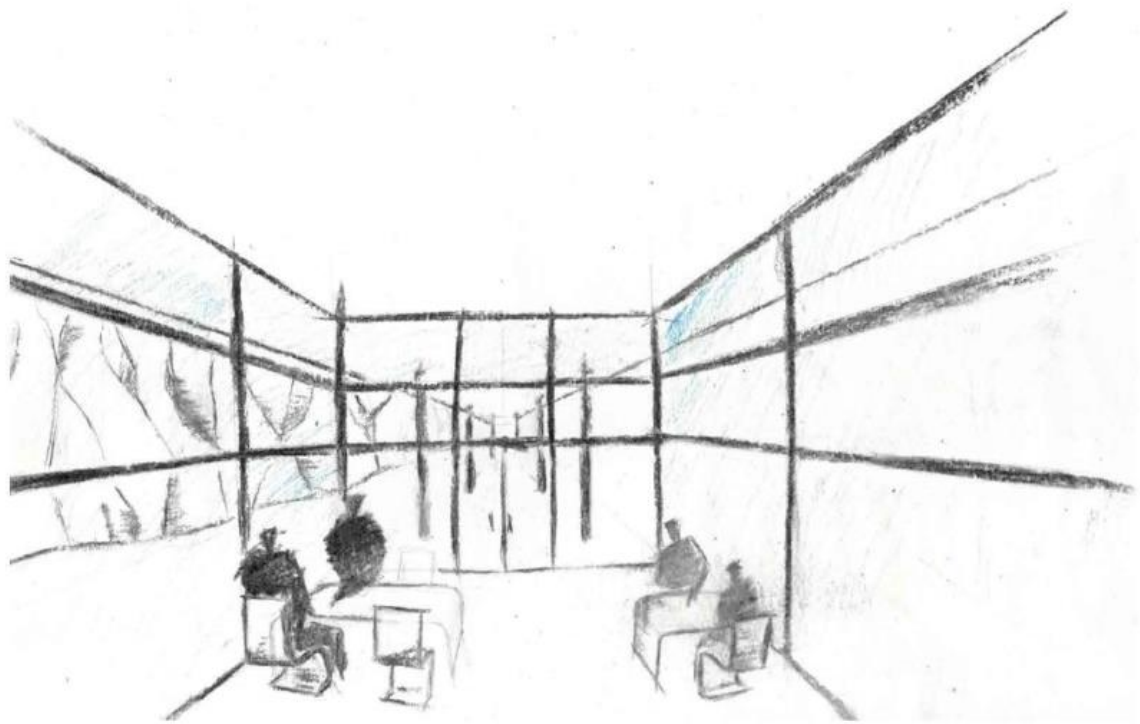
Με τον τρόπο αυτό όλοι οι θεατές βιώνουν το δρώμενο σαν ένα ενιαίο σύνολο, αλλά ταυτόχρονα ο καθένας έχει την ελευθερία να επιλέξει και τον τρόπο που θέλει ο ίδιος να το παρακολουθήσει, είτε πιο προσηλωμένα και αυστηρά, είτε πιο χαλαρά.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <https://www.galatsi.gov.gr/> (πρόσβαση 3/10/2023)
- <http://triantafylloug.blogspot.com/2018/12/blog-post.html> (πρόσβαση 3/10/2023)
- https://www.ertnews.gr/roi-idiseon/edo-einai-attiki-faio-ntamari-o-xoros-tis-astir-lato-sta-tourkounia-foto/?fbclid=IwAR0uY3PvI_HG3qfJgOvkLekxEFxQMPbB6-wrl-LFcutayaGJ2xgAqGG-PuM (πρόσβαση 3/10/2023)
- https://urbanlife.gr/urban-city/galatsi-tourkounia/?fbclid=IwAR3HTzVL4PZHKZtgGkciYXXXZh3_YyoBRKgsnHBuMtOCII6IPrBkd7KEokM (πρόσβαση 3/10/2023)
- https://www.efsyn.gr/nisides/67930_ena-fantasma-stin-kardia-toy-astikoy-istoy (πρόσβαση 3/10/2023)

(Οι φωτογραφίες είναι από προσωπικό αρχείο, από τις εικόνες των χαρτών google και από τον Δήμο Γαλατσίου)